

عنوان مقاله:

بررسی تغییرات پوشش گیاهی تحت عملیات پخش سیلاب در مراتع پشتکوه کیاسر ساری، استان مازندران

محل انتشار:

پنجمین همایش ملی تغییر اقلیم و گاهشناسی درختی در اکوسیستم های خزری (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

سعیده دماوندی - دانشجوی کارشناسی ارشد مرتعداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

جمشید قربانی - دانشیار دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

سیدحسین زالی - مربی، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

خلاصه مقاله:

کامبود آب یک عامل محدودکننده برای توسعه پوشش گیاهی در مراتع خشک و نیمه خشک است (20، 23، 3). مراتع این نواحی به علت عدم مدیریت صحیح منابع طبیعی تجدید شونده و شرایط آب و هوایی همواره در معرض وقوع سیلاب های مخرب هستند (26). این سیلاب ها علاوه بر خسارات مالی و جانی؛ موجب فرسایش خاک، انتقال رسوبات به مناطق پست و پشت مخازن سد و باعث کاهش حاصلخیزی خاک می شوند. یکی از روش ها جهت بهره برداری از سیلاب به ویژه در مناطق خشک و نیمه خشک استفاده از شبکه پخش سیلاب است (8، 4). بدین صورت که با استفاده از عملیات مکانیکی، سیلاب مهار گشته و در مناطق اطراف پخش می شود که می تواند بهبود وضعیت کشاورزی، احیاء پوشش گیاهی و همچنین تغذیه سفره های آب زیرزمینی را موجب شود (20). پخش سیلاب اثرات متفاوتی بر رشد و استقرار پوشش گیاهی و خصوصیات خاک دارد (13). به طوری که در دشت های سیلابی مناطق معتدل و گرمسیری، سیلاب به عنوان یک عامل تعیین کننده در ترکیب و ساختار جوامع گیاهی است (16). در حالت کلی به دلیل پاسخ های متفاوت گیاه به پخش سیلاب و سایر فاکتورهای محیطی ناشی از پدیده سیل، تعیین رابطه بین سیل و تغییرات پوشش گیاهی مشکل است (7) Schaich و همکاران (29) ضمن بررسی اثر کوتاه مدت احیاء رودخانه و چرا بر پوشش گیاهی دشت های سیلابی لکسمبورگ آلمان، دریافتند که شدت و جهت تغییر پوشش گیاهی در طول عرصه پخش سیل، به صورت نمایی به وضوح دیده می شود و غنای گونه ای در دشت های سیلابی به طور معنی داری افزایش یافته است. همچنین بیان کردند چراي دام با ترکیب متوسط، استراتژی مناسبی برای اصلاح دشت های سیلابی است. زینال زاده (32) با مقایسه پوشش گیاهی سه منطقه پخش سیلاب، قرق و تحت چرا در ایستگاه پخش سیلاب پلدشت آذربایجان مشاهده کرد ترکیب گیاهی در سه منطقه دارای تفاوت معنی دار است. وی همچنین بیان کرد پاسخ گونه های گیاهی مختلف به اجرای پخش سیلاب متفاوت بوده و در طول زمان تغییر می کند. به طوری که تولید پهن برگان علفی، گندمیان و بوته ای ها و تولید کل ابتدا افزایش و سپس کاهش معنی داری داشته است. برخورداری و همکاران (4) ضمن بررسی تاثیر پخش سیلاب بر پوشش گیاهی در ایستگاه آبخوان سرچاهان هرمزگان دریافتند که درصد تاج پوشش در عرصه پخش سیلاب نسبت به منطقه شاهد از لحاظ کمی افزایش معنی داری داشته، اما میزان تولید، تراکم و فراوانی پوشش گیاهی در دو عرصه اختلاف معنی دار ندارد. جلیلیان و همکاران (19) با بررسی تغییرات پوشش گیاهی در منطقه پشرت استان مازندران تحت سه تیمار پخش سیلاب، قرق و چراي دام دریافتند در هر سه تیمار تغییراتی در پوشش گیاهی رخ داده است. در تیمار پخش سیلاب و قرق تغییرات مثبت و پوشش گیاهی رو به بهبود است در حالی که تغییرات در تیمار چرا منفی و پوشش سیر قهقرایی دارد. همچنین بیشترین تنوع و غنای گونه ای مربوط به تیمار پخش سیلاب و قرق مشاهده شد. به طور کلی مطالعات مختلف انجام شده در زمینه بررسی اثرات پخش سیلاب، قرق و چراي دام بر خصوصیات پوشش گیاهی، بیانگر اثر مثبت اجرای سیستم پخش سیلاب و قرق بر تغییرات شاخص های پوشش گیاهی است. پژوهش ...

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/901945>

